

LA CAMPANA DE GRACIA

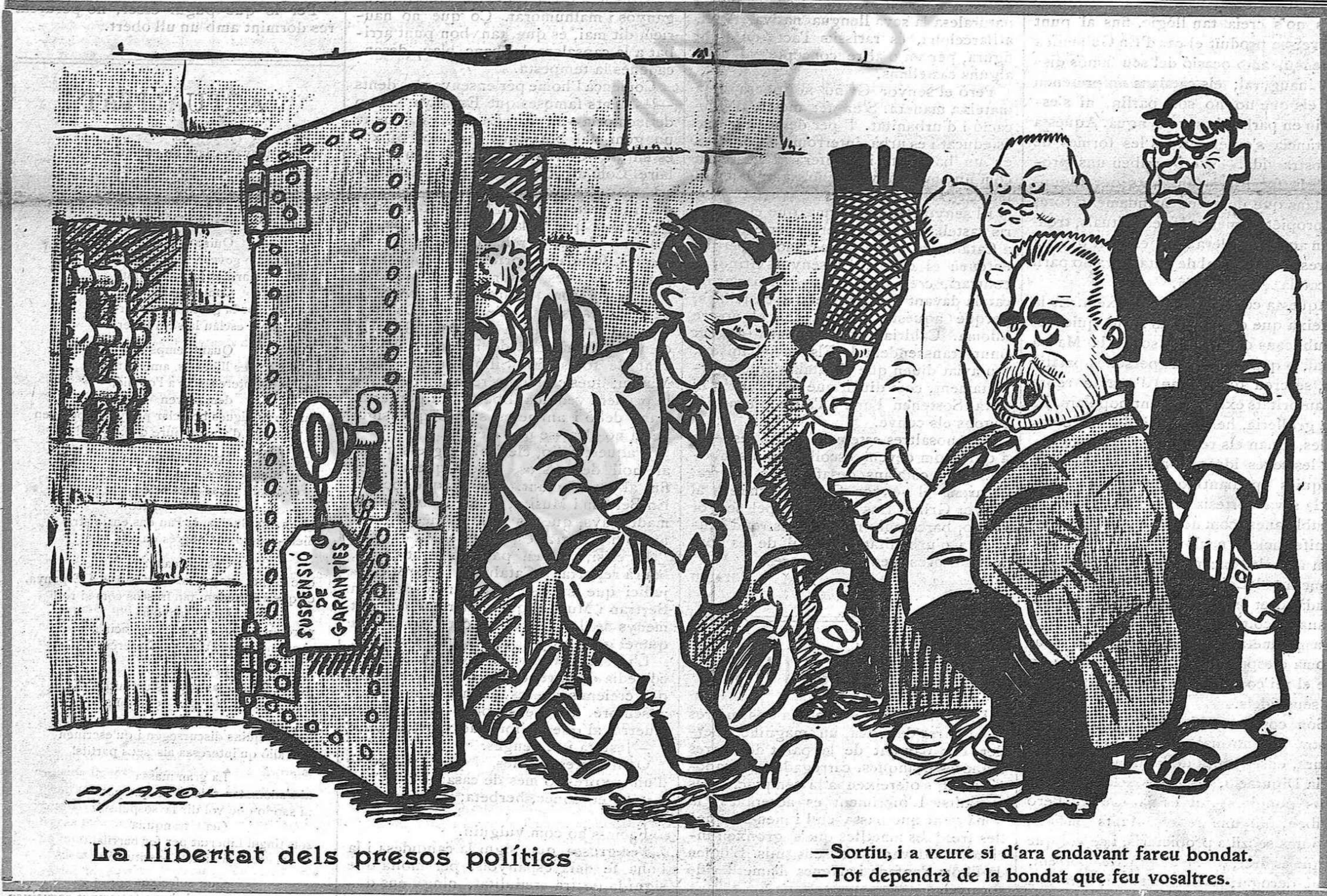
DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
 NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
 (Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
 TELEFONO A 4115. — BARCELONA.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA CORTESIA

Hi ha qui diu que els catalans havem d'ésser cortesos en la qüestió de les llengües. Quan ens escolta un castellà, havem de parlar en castellà per força. Per força. Aquesta és la cortesia dels que ens volen donar lliçons.

Per força s'obliga els catalans que concorren als establiments d'ensenyança de l'Estat a rebre l'instrucció en llengua castellana.

Per força s'obliga els catalans a usar el castellà en els documents públics.

Per força s'obliga els catalans a usar la llengua castellana en els tribunals de justícia.

Per força se'ls obliga a usar el castellà en el servei militar.

Tot això és cortesia. Tot això són exemples d'urbanitat que l'Estat i els seus servidors ens donen.

Mentrestant, els funcionaris civils i els militars, els governadors, els jutges, els magistrats, fins els bisbes i els canonges, si són castellans, poden exercir els seus càrrecs i les seves professions a Catalunya, sense que ningú els exigeixi que sàpiguen o entenguin el català.

Això també és cortesia.

¿No seria millor que els qui ens demanen cortesia, comencessin per a respectar la nostra dignitat de catalans?

EL DRET AL IDIOMA

Hem d'insistir, encara que l'incident del Hotel Ritz no tingui, per si mateix, gaire importància, ja que fou producte del permanent despit d'uns quants senyors monàrquics, en el dret absolut a usar, en tota ocasió, la llengua catalana. Ocasí oficial, o bé ocasió social. Som a Catalunya, i lluitem per la consagració de la llengua catalana, consagració obtinguda ja en la pràctica i en les lletres.

Als senyors que assistiren al banquet de propietaris assembleistes i que reclinaren al representant de la Mancomunitat per brindar en català, els hi podríem dir: —Senyors, vostès deuen ignorar, perquè no viuen a Barcelona, que en les nostres corporacions, on hi han representants no catalans, se parla sempre en català. Aquests, amb lògica de banquet del Ritz, haurien d'exigir que per cortesia se'ls hi parlés en castellà. No ho fan perquè saben que són a Catalunya, on l'idioma català té una viva unanimitat, i perquè els seus interlocutors reivindiquen per a la seva llengua drets polítics. Així, amb una airosa tolerància, s'ha resolt en les nostres corporacions públiques el problema de les llengües. Els no catalans admeten l'ús lògic del català, ús que fa vint-i-cinc anys no's creia tan lògic, fins al punt d'haver-se produït el cas d'En Guimerà a l'Ateneu, amb ocasió del seu famós discurs inaugural; els catalans no pretenen que els que no ho són parlin, ni s'esforcin en parlar, la seva llengua. Aquesta tolerància s'extén a totes les formes de la nostra vida. — Però arriben uns propietaris forans, i, auxiliats per alguns catalans que defensen àrdidament totes les propietats menys les espirituals, trenquen aquesta tolerància, exigint que un representant oficial de Catalunya no parli en català, per cortesia.

Aquesta cortesia ja la coneixem. Es la mateixa que demanen els monàrquics als republicans quan se fa sonar la Marxa Reial, o quan, arribant persones palatines, se creu que'ls han d'anar a rebre les autoritats exclusivament populars. Es una grolleria, hem sentit infinitat de vegades, quan els republicans han sostingut les seves idees. Però aqueixos monàrquics «paulatinos» no han aplicat la seva cortesia a les manifestacions republicanes, com no l'han aplicada a les manifestacions nacionalistes els unitaris. Fem una alta excepció: el rei. Quan per primera volta el rei vingué a Catalunya, saludà, dret en el cotxe, la bandera catalana, escoltà els parlaments en català, i va prometre que apendria el català, idioma d'espanyols. Lo que el rei feu, lo que el rei comprengué, no ho han imitat els seus fidels.

Són coses aquestes ja resoltes en la nostra vida normal. Premsa, teatre, literatura, ensenyança de la Mancomunitat i de la Diputació, discursos dels representants populars, tot és ja català. Però arriben, no uns representants oficials, sinó uns senzills propietaris, i se vol que lo que és dret, tradició i pràctica corrent, sigui derogat, a benefici seu, per una cortesia arbitrària, que mai té reciprocitat. I és que perduda la unitat religiosa, perduda la unitat del dret monàrquic, la unitat de idioma és la sola que resta i que's defensa.

PARADOX

En Guixà i En Griñó

S'ha proposat aquests dies que el nom d'En Guixà, famós notari de la Pobla de Segur, fos adoptat com a símbol del català defaecte a la terra. Els noms simbòlics actuals, el senyor Esteve, el senyor Mariano i el senyor Canons, serien augmentats amb el nom simbòlic del senyor Guixà.

Però al senyor Guixà li ha sortit un competidor formidable. És el senyor Griñó. Si En Guixà s'ha fet famós en l'Assemblea notarial de Madrid, el senyor Griñó, mereix fer-se igualment famós per la seva intervenció en el recent escàndol de l'Hotel Ritz.

En Griñó, el senyor Griñó, fa poc temps que és noble. Però es veu que encara no s'hi ha acostumat. El baró de Griñó resulta el mateix senyor Griñó d'abans. És un home lleig, amb una ànima pobre i un temperament plebeu. L'educació la té en els llavis, i l'expressa a crits. Es com aquells que per demanar silenci es posen a cridar terriblement.

Al senyor Griñó no li cap al cap que un català, representant d'una corporació oficial catalana i que parla dins Catalunya en un acte al qual assisteixen centenars de catalans, usi la pròpia llengua catalana. Segons les seves teories, —desgraciadament compartides per alguns diaris i alguns individus que volen ésser més autonomistes que ningú— el fet que hi hagi en un auditori uns quants senyors de llengua castellana, imposa als catalans l'obligació de parlar en castellà. Si aquest principi fos vàlid, ben poques vegades els catalans podrien usar en actes d'aquesta naturalesa la seva llengua nativa. Avui, a Barcelona, és raríssim l'acte on no hi figura, per un o altre concepte, algun o alguns castellans.

Però el senyor Griñó no pensa de la mateixa manera. S'ha fet mestre d'educació i d'urbanitat. I per demostrar que és educat i és urbà, interromp els oradors en un banquet, i vocifera i gesticula com una marmanyera que's baralla en el mercat.

El senyor Guixà afirma que els notaris castellans poden exercir perfectament a Catalunya, entre altres raons, perquè entenen el català. El senyor Griñó, al contrari, creu que no es pot parlar en català davant dels propietaris castellans, perquè aquests no entenen el nostre idioma. Caldria, doncs, aclarir aqueix punt transcendent. Els castellans, tan aviat diuen que el català s'entén perfectament, com diuen que no s'entén ni gota. Sostenen l'una o l'altra afirmació, segons els convé.

Ara nosaltres estem en dubte respecte a quin nom devem escollir per a simbolitzar els catalans defaectes a la terra. Triarem el senyor Guixà? Triarem al senyor Griñó? Ens decantem pel senyor Griñó, barceloní, noble i mestre d'educació i d'urbanitat, a l'estil de les nostres pintoresques marmenyeres.

FULMEN

L'home de l'hort

Un home té al seu hort, a dos metres de la paret de tanca, un magnífic ametller. Per damunt de la paret dos o tres ufanoses branques, carregades de saborós fruit, s'ofereixen a la temptació dels vianants. L'ofertament és acceptat i la bona gent que passa cull i menja aquelles fresques ametlles que's gronxen incitadores davant dels seus ulls. L'home de l'hort s'enfada i arrenca l'ametller de socarrel.

L'amo de l'hort era un ximple. Si hagués sigut un esperit generós hauria estat content d'aquella predilecció popular per aquelles ametlles que pregaven, oferint-se, l'altruisme de l'hortolà. Si l'home i amo de l'hort hagués tingut una ànima mequinament pràctica s'haguera limitat a tallar les branques que feien la tonteria de donar fruit pels estranys. Mes aquell home era un estúpid i per privar al públic d'unes dotzenes

d'ametllons, va privar-se d'una bona collita d'ametlles.

La recta manera d'obrar ja ens la indica, naturalment, el bon sentit, però per això mateix que és una cosa de sentit comú, no's practica i arreu podreu notar que el que té una gallina que posa ous d'or, mata la gallina, i el que té una bona vista s'aconhorta de quedar orb, amb tal que el seu enemic esdevingui borni.

Podríem citar molts casos demostratius d'això que diem. Cometen aquestes imbecilitats els individus, les col·lectivitats i fins les nacions. La Humanitat està amarada d'egoisme i d'enveja.

Alemanya va a donar-nos un exemple de que té l'ànima com l'home de l'hort. L'Estat és pobre i els alemanys són rics. La seva indústria torna a imposar-se a tot el món. Amb una part dels beneficis que fan els seus industrials podrien pagar els seus deutes als aliats. Doncs, per a no pagar s'uneixen els imperialistes i els comunistes i amenacen en sorrar definitivament a l'Alemanya convertint-la en una altra famolenca Rússia. Es de justícia que indemnitzin els danys que causaren provocant la passada guerra, però s'han entossudat en no pagar i abans de donar un xavo prefereixen que tot s'ensorri.

Igual que aquell ximple de l'ametller.
JEPH DE JESPU

Cal fer com les llebres

Sabíem an En Sánchez Guerra, reganyós i malhumorat. Co que no hauríem dit mai, és que tan bon punt arribat a la capsalera del banc blau, desencadenés la tempesta.

Comença l'home per ensenyar les dents —les dents famoses que Espanya se sap de memòria— an En La Cierva, que té un geni del botavant. Ambdós pinxos es miraren de reüll, i amb els punys enlaire. Com a pròleg de futures escameces, no anà la cosa malament. Esperem que l'intermedi tindrà la sospirada continuació i que a la segona sortida, no restaran de la parella de galls, ni les crestes, foradades, primer, a cops d'esperons; batudes, després, a mossegades.

Llamps i trons i pedregada. De tot hi ha hagut al Parlament, d'ençà que En Sánchez Guerra treu la cara pel Govern, compost d'una sèrie de nulitats. Al davant de totes, En Silió i En Bertran i Musitu; dues castanyes reaccionàries que la primera ventada lliberal tirà per terra. Tant debò i animes santes que sigui per a no alçar-se mai més.

D'aques Silió, clerical, regressiu fins al moll dels ossos, n'hem quedat tips fins al cap d'amunt. Per lo que toca an En Bertran i Musitu, hem d'envejar als madrilenys, que als quatre dies de tenir-lo han lograt espolsar-se'l.

La crisi, que en part ha sigut un bé, haurà reportat a Catalunya el gros perjudici que suposa retornar-nos an En Bertran i Musitu, que donaríem per molt menys de lo que ens costa. Està vist que el goig no pot ésser mai complert.

L'interès està en veure com acabarà la comèdia de la reposició de les garanties, que creiem sospeses definitivament, per a sempre. Que ens torna En Sánchez Guerra, al que és hora de que diguem: —Jesuita i et penges?

O en altres termes, i per a valdre'ns d'una expressió més de casa:

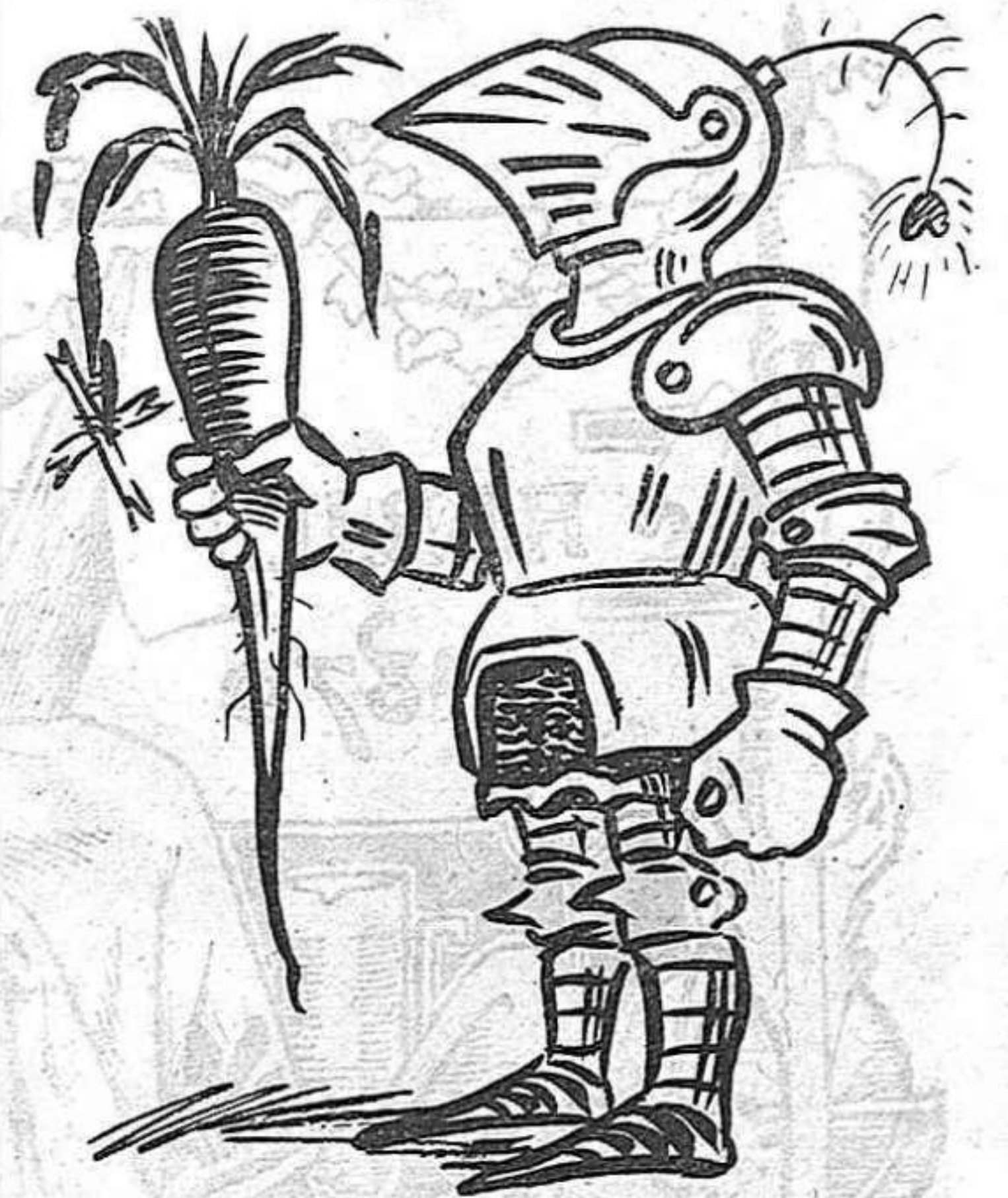
—Ja et conec, herbeta; et dius mardui.

Facin-s'ho com vulguin.

Per grossa que sigui la candidesa i la bona fe dels espanyols, per molta que sigui la nostra credulitat, ningú ens donarà entenen que el restabliment de les garanties respongui a un fi noble i desinteressat. Opinem que en aquest punt concret, En Sánchez Guerra ha volgut donar-nos una aglà, per a fer-nos cagar un roure.

De moment, i per lo que pugui ésser, ja surten els diaris conservadors amb la cançó de si encertarem o no, a mostrar-nos dignes del benefici que se'ns acaba de dispensar. Encobertament, se'ns

Diurne de palmes

—El ram! El ram!... el ram de la Passió!

amenança amb totes les penes hagudes i per haver.

Co que, diguin els optimistes lo que diguin, és un mal símptoma. Ja veuran com no passen gaires dies sense que tornem al regíme de la clatellada i endavina qui t'ha tocat.

Mala gent, els conservadors que aquí s'estilen, per a que poguem dormir tranquils.

Si al menys hi hagués possibilitat de fer la pau...

Per lo que pugui ésser, no perdrem res dormint amb un ull obert.

ACTUALITAT

Ja fa dies, quan s'anava parlant de garanties en el sentit de llur restabliment, jo pensava que si el Decret En Sánchez Guerra dava acabariem fent-li un monument!

Quina cosa podia fe un govern, més agradosa, que retornar-nos la normalitat? Com pagar-li a dit senyor la gràcia de donar-li a un poble esclau la seva llibertat?

Quant temps feia que'ls homes liberals, amb la talleia de fer-se interessants a l'opinió, demanaven que se'ns digués ben clar perquè esperaven a treure'ns d'aquell viure d'excepció!

Per fi arriba el moment esperat amb ànsia viva, paradoxal i tot si acàs voleu, que un ministre que's diu Guerra, la Pau ens ensaïstra dient-nos-ho al Congrés en alta veu!

Cosa estranya que no pot succeir enlloc més que a Espanya, és que'ns quedem tan frescos com si res!

Qui endavina perquè s'havia armat tal sarracina, si ara no mostrem gens d'interès?

Jo sospito que la formalitat aquí és un mito o que som d'allò més desagraïts, i que diuen tots els quins discursen i qu'escruien sols allò qu'interessa als seus partits!

La gran massa ni s'adona tan sols de lo que passa ni sap lo que vol dir la sospensió!

Gent tranquil·la sols tingui llibertat per fer barrila, ni vol saber si hi ha Constitució!

Que sofreixen uns quants que amb bona fe sempre segueixen els moviments, diguem-ne passionals?

Que s'apanyin! Així potser d'un cop es desenganyin! Després de tot, són uns cervells malalts!

Lo que importa qu'estigui sempre oberta aquella porta que dona al music-hall i al cabaret!

Que no parin els garlitos del joc i que's preparin curses de braus, amb bestiar ben fet!

Bona manya
que's dona l'elector de tota Espanya
en saber bé, quan vota, a qui elegeix!
Pura raça!
En el govern, aquí, com arreu passa.
Cada poble hi té els homes que's mereix!

RAFAEL RIBA

Sobraven els compliments

Una grrrrran campanya social començada a Madrid pels elements reaccionaris de tota Espanya, ha acabat com el Rosari de l'Aurora.

La púrria clerical, que pensava imposar el seu criteri, ha desfilat amb la cua entre cames. En veure'ls desfilant, ha cridat el poble: «Volta'ls!». I ha llençat el crit amb un accent i una ardidesa de tot punt significatius.

El fracàs és dels que tomben d'espatlles. Amb gaires com aquest, podrà dir-se dels elements carcundes que han begut oli. La campanya anunciada a sò de bombo i platerets, s'ha tornat de sobte aigua-poll.

Els eterns enemics de la llibertat, els inquisidors, els apaga-llums de tota mena, estan aquests dies que's donen al

seu enemic secular. Al·ludim a S. M. En Banyeta. La clatellada ha sigut de primera. I amb la trompada han perdut, naturalment, ço que més podria dolendre'ls, o sia l'oremus, que vé a ésser l'esma dels trabucaires, efectius i nominals.

La campanya social començà al teatre de la Comèdia. El lloc no podia ésser més apropiat. Des de les taules del temple de la farsa pensaven posar el peu al coll de la democràcia, que a desgrat de totes les defeccions, de totes les apostasies i totes les indiferències, resta viva en l'ànima popular.

Les agalles reaccionàries són espuma de cervesa, que digué el Papa negre mallorquí. En mostrar el poble els punys, en ensenyar les dents, no se'n resa gall ni gallina.

Ço que ha succeït als organitzadors de la gran campanya social, és una lliçó que els prohoms lliberals estan en el deure d'aprofitar.

Pensaven tenir enfront seu a un gegant poderós, a una nova roca tarpeia, i s'han trobat a darrera hora que era la muralla un trist embà de cantell. Un cop d'espatlles, i la paret ha rotat per terra. Per mil·lèsima vegada s'ha demostrat que lo que convé és atrevir-se.

Políticament, ha resultat la campanya social un mal negoci. Els infeliços que

de bona fe formaven en els rengles carques, tenen dret a demanar que els siguin tornats els quartos. Els modestos confiats, a reintegrar-se els diners. Els directors, inspiradors del moviment, a tornar-se'n a l'lit, car era la lluna ço que veien.

I és que no hi ha remei, en el fons. La massa del país ha deixat de creure en les camandules, en el poder de l'aigua beneïta. Ha vist que la llibertat que li prometien era un romanço, l'amor al pròxim, un conte de la vora del foc, la redempció, un episodi de les mil i tantes nits.

Com era natural, ha despedit la grrrrran campanya social amb la forma que millor li esqueia:

Donant als seus inspiradors una puntada de peu.

SERMONS DE QUARESMA

EL PUNT MES DELICAT

Germans meus: aquest sermó, l'últim de la col·lecció, l'he deixat expressament per un tema molt coent, i del qual, pel vostre atres,

no n'heu fet mai gaire cas, no obstant i sé, al meu judici, la clau d'aquest edifici que els savis han batejat amb el nom de «societat».

Quin és el punt en qüestió? El cultiu, l'educació de l'innocenta mainada, avui dia abandonada de tan criminal manera, que si algun ballet prospera i surt home aprofitat, és sols per casualitat.

Ja se què em respondreu.—Oh! Els encarregats d'això no són els mestres? No hi ha obertes aquí i a allà una infinitat d'escoles que ensenyen les beceroles i tota la requincalla que ha de saber la quitxalla perquè pugui entrar, aguerrida, en la lluita per la vida?

No!... Una cosa és ensenyar i altra cosa és educar. Formà el cor, mostrà el camí que l'infant ha de seguir; vigilar-lo amb interès, inculcar-li d'honorades nocions pràctiques i clares, tot això ho han de fé els pares; i els pares que avui s'estilen ni encaminen, ni vigilen, ni es preocupen de si els fills corren tals o quals perills,

Batallades de tot arreu

GENOVA

Ha arribat l'hora de que tornem a parlar de la com cap cel·lebre Conferència de Gènova, per mil vegades reformada... i encara no som allí on anem. Tot està arranjat i fins un un sens fi de noms estupendíssims que de mica en mica ens aniran

França.—Els representants de la C. de G.

endossant i que nosaltres pendrem amb aquella resignació i bonhomia que'ns és característica.

I això és un dir. Si ens descuidem, és dir, si el govern arriba creure a *El Debate* queixant-se de que el restabliment de les garanties ens permetria sapiguer noves, com són i deixen d'ésser i ço que deixar els delegats bolxevics a la Conferència, ens quedem més enllà de la lluna de València. Sort que certs diaris sols poden servir per a certes coses.

De tota manera l'efecte de la Conferència de Gènova no deixa d'ésser interessant. En ella van a discutir-se tal servei de baixos interessos que l'hi dona un caient especial.

Qui més qui menys hi va disposat a menjar-se el tall més gròs i a treure la pell del veí, si se la deixa treure, que tot s'ha de dir.

L'única cosa certa que se'n desprèn de tot plegat, és que les nacions estan desitjoses de afuixar-se d'un grapat de diners. Per a mostra vegi's Itàlia. Te fet un presupost de trenta milions de francs.

Els que'n poden sortir més beneficiats de la reunió de Gènova són els russos. Una vegada obtinguda la seva entrada oficial a Europa, no és d'estranyar que així mateix obtingui el reconeixement del seu govern. I això a la vegada serà el fracàs més gros dels Estats d'occident que prou ho mereixen.

Alemanya també porta un propòsit. Es el de xutar al govern Poincaré. Ve't-aquí una cosa simpàtica. Tandebò facin goal.

A França la representaran els senyors Delier, Barrère i Seydoux. Ja tindran feina entre els anglesos i els russos.

Espanya hi serà representada pels senyors Marquès de Villaurrutia, Garnica, Rodés, Oloriaga, Artiñano, Cárdenas i Gaostria.

Françament els compadim. Duen que a la Conferència hi assistiran mil cinc-cents delegats. Els mil quatre-cents cinquanta, comparsaria; i ni entre aquests podran fer un paper lluit. I sinó, ja ho sabran dir quan tornin.

INDIA

El plet de la India, com tots els plets nacionalistes, malgrat i la ferma oposició d'Anglaterra, segueix el seu curs sense que res hi valguin mides opresores que sols conseqüencien exasperar l'esperit dels indus que cada dia senten augmentar l'odi vers l'imperi que sols amb el raonament del propi benefici els hi nega la llibertat que per dret i per justícia no se'ls hi pot negar.

Veiem a Gandhi, amb la seva túnica i el seu feç blanc rodejat de llurs compatriotes, reunits en magna assemblea acordant desobeir en un tot a la tirania anglesa, sense cap temor i exposant-se a tots els perills portats per l'ideal de veure a l'India altra volta sobirana, mestressa de llurs

India.—Una reunió de separatistes indus

actes i qui sap si donant novament llum al reste del món.

Gandhi no és un polític, és un profeta. L'India serà lliure. Els pobles que tan sols tenen polítics fan el miser paper d'esclaus demanant almoïna al seu tirà. Com nosaltres.

IRLANDA

Una de les conseqüències immediates de la independència donada a Irlanda serà la renaixença progressiva de la llengua gèlica.

L'estudi de l'irlandès, el més pur de tots els idiomes cèltics, és d'un valor inestimable. És a Irlanda i a l'alta Escòssia, molt més que en el País de Galès i que a Bretanya, on es pot estudiar els monuments dels galis que conqueriren Roma abans d'estar subjugats per ella. Segons hipòtesi sostinguda per molts autors, la llengua gèlica és d'origen fenici.

Sabut és de tots l'esforç fet per Anglaterra per a fer desaparèixer la llengua natural dels irlandesos. No obstant i això, encara és parlada per una quarta part dels pobladors de la illa, agrupats principalment en el comtat de l'Oest.

Sortosament en aquests darrers anys han progressat notablement l'estudi del gèlic ço que farà que a l'Irlanda lliure no hi manqui pas la meravellosa renaixença de l'harmoniosa i poètica parla dels druides.

Contrastant amb l'anterior nota d'optimisme veiem com, disortadament la situació d'Irlanda no millora. La seva independència en lloc d'ésser embaumada de flors d'amor per la victòria de

cants de triomf, és embrutada per sang patricida... La Pau, a Irlanda, no vol pas ésser companyera de la llibertat.

NACIONALISME

El diumenge passat des de la tribuna del Centre de Dependents, En Macià novament dirigí la paraula an els joves assedegats de ver nacionalisme.

El fet d'ésser plena fins amb excés la sala de actes del Centre durant l'oració patriòtica del diputat per Borges Blanques, és una afirmació de l'hostilitat manifesta contra la política seguida per la «Lliga».

En Macià volgué assenyalar noves orientacions. En el fons foren les de sempre, oposades per complet a tot intervencionisme.

An el nacionalisme, estrictament considerat, només n'hi pot haver una d'orientació, que és l'assoliment del seu triomf complet, sense mixtificaciones. Els molts altres ideals que en els homes preocupen, els pot acceptar, fins afavorir el nacionalisme, però mai fer-se'ls seus.

Fóra admirable que En Macià aixequés bandera per la llibertat de Catalunya, mentre que d'altres que com ell poden fer-ho, n'aixequessin per la llibertat dels homes d'aquesta Catalunya lliure.

FRANÇA I MARROC

Millerand va al Marroc i no hi va d'incògnit, sinó amb tots els honors que com a cap d'Estat se li deuen. El president de la República vé al

Tànger.—El Soldà amb els francesos

Marroc i França darrera d'ell hi portarà tot l'esperit d'assimilació per a que l'afinitat entre els dos pobles que mutuament es necessiten, creixi. És ben segur que amb el viatge presidencial les relacions franco-marroquines pendran un caient molt favorable per a els primers.

Demés, França enlloc de perdre el temps enviant a l'Àfrica homes d'armes que si bé en certes ocasions són de gran valua en altres sols saben enredar, hi porta homes que representen el seu esperit productor.

El grop format pel Soldà junt amb els propietaris i directors de les «Tuilleries de Tanger», grandios establiment recentment inaugurat en són una mostra palesa.

França fa... ço que nosaltres no hem sapigut, ni sabem, ni potser sabrem fer mai.

I és que ja ha passat aquell temps de dominar els pobles amb pólvora.

LA SITUACIÓ A CASA

Primer de tot, tres noves que per si soles són capaces de fer rodar el cap més centrat. Segons l'Alt Comissari, l'ex ministre senyor

Hontoria és el culpable de que els presoners no hagin sigut rescatats.

Els nostres vaixells de guerra han causat grans destroces als beniuirialesos.

... els moros estan apunt d'assaltar el Penyó de la Gomera.

Quí ho enten? Si el senyor Hontoria és culpable d'un crim tan afros, per què no'l paga com és degut? I bé deu ésser cert quan ho afirma persona tan rellurant com és el Alt Comissari, car d'ésser fals...

Destrosem els moros i ells quasi ens treuen d'allí on som? Per a fer comèdia cal, quan menys, fer-la bé. Ni bons actors ni autors de farses acceptables tenim!

Ens han tornat les garanties. El senyor Sánchez Guerra ha fet un punt d'home o, i pel cas és igual, vents de fora li han obligat.

Li tenim d'agrair l'haver posat en evidència al senyor Bertran i Musitu i a qui aquest representa. Podran dir després que volen actuar dins les esquerres. Irònics... bé! Cínics... això no!

I té. Quan la llibertat ufana refloreix amb el restabliment de les garanties, se està comentant l'acte més atemptatori que cap contra aquesta. Aviat no quedarà ajuntament que no tingui alcalde *royal* per vergonya i escarni de tot.

Referent a les garanties, és de notar que tan bon punt han sigut aquestes restablertes de nou i més aviat com a prova d'assaig, ha començat la grollera comèdia del terrorisme. Caldria sapiguer-ne quins són els empresaris i quins els actors. Perquè al pas que anem, la tragèdia porta traces d'acabar amb apoteosi i potser si arriba aquest cas, hi haurà llum i foc de tota mena.

ELS ITALIANS

Si els francesos saben tindre tacte per a fer llarga estada en els pobles on penetren, no menys ho saben fer-ho els italians.

Itàlia, que ha vist créixer ràpidament el seu poderiu, sap que sols tractant degudament an aquells amb qui ha de conviure no tindrà cap entrebanc.

A Meltracca els governs italians hi han sapigut crear un gran camp d'aviació que és orgull de

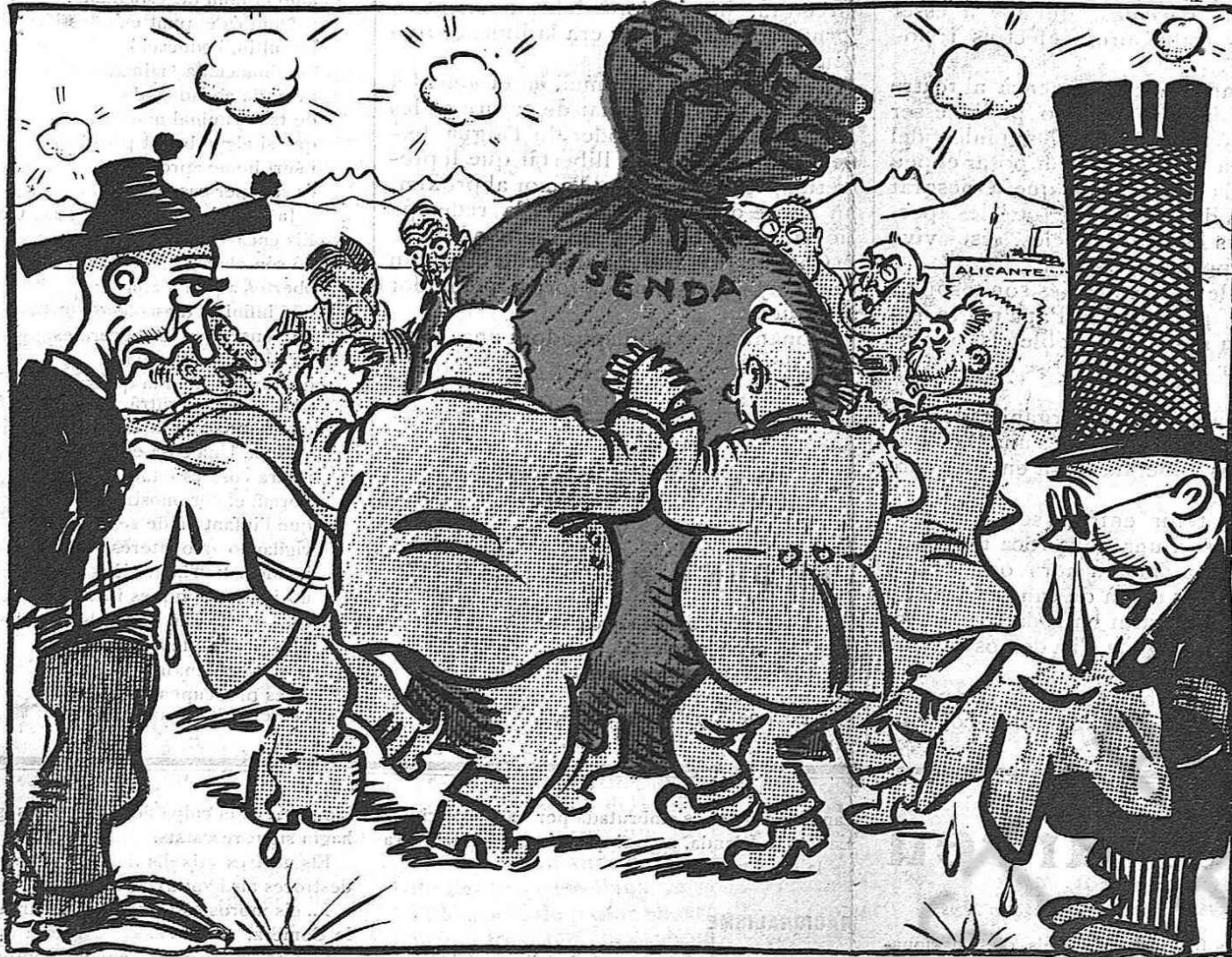

Meltracca.—Camp d'aviació

propis i estranys, no pas establert amb el deliberat propòsit de palesar la seva potència guerrera, sinó, més que per altra cosa, per a portar an aquelles terres el segell del progrés que Itàlia hagi pagut obtindre.

Així es col·lonitza i no comprant tancs inservibles que sols serveixen de ratera a infeliços soldats indefensos.

Una joia de la Dança Nacional

La sardana «Per tu ploro», d'En Pep de la Desventura

DEL "JAZZBAND" MARROQUÍ

Un instrument propi de Setmana Santa

El gran «xerrac» d'Abd-el-Krim, preparat per a cridar els jueus

ni de si tiren per sants
o per diables.

¡Ah, germans!

¡Que'n tenen de conseqüències
després, vostres negligències!
¡Quants sers hi ha al món plens de tares,
gràcies als seus «dignes» pares!
¡Quants, resulten esgarriats
per no haver sigut guiats
en la seva primavera!...

Un nen és un tros de cera:
si el pare és un home just,
l'enmotlla i pasta al seu gust
i, sense esforç apreciable,
en fa un ciutadà admirable;
més, si el pare és un guillat
i el nen queda abandonat,
la cera, falta de norma,
es torsa, prèn mala forma,
i, en lloc d'un home decent,
en surt al fi un delinqüent.

¡Oh pares que teniu fills!
Feu que aquests concells sencills
se us grabin en la memòria:

L'educació és il·lusòria,
sense el sello paternal.

L'origen del bé i del mal
és la llar: no ho oblideu.

¡Eduqueu forsa, eduqueu!
doncs—i aquest és l'últim mot—

«Aquí té de venir tot».

C. Gumà

REPICS

Ja tornem a tenir garanties.

Amics acèrrims de tota llibertat, inútil dir lo
que'ns plau aqueixa nova.

Veritat: és que aqueix resultat era imminent,
després del gros èxit de la gent que'ns governa.

La situació no li pot ésser més favorable: el
poble, mut; els uns muts perquè callen, els altres
muts perquè són morts.

I per damunt de tot, el gran esparver de la bur-
gesia, acaparador, sofisticador, ambiciós, egoista,
dominant als pobres pardalets...

Ja tornem a tenir garanties, però, com sempre,
les garanties seran per a aqueix ocellot maligne
i malastruc.

Cantarella de moda que varem sentir l'altra
tarda al Paral·lel:

«El pueblo venga decir
si dimito o no dimito.
¡Para qué he de dimítir,
si voy bien en el machito?»

Probablement no's podrà celebrar enguany la
tradicional festa de Sant Jordi a l'Audiència.

Per què?

Perquè—segons el *Gran arquitecte* Puig i Ca-
dalfalch—les columnes del pati amenacen enso-
rerrar-se.

Lo que s'ensorraria serien les columnes del
Temple: Regionalista, que ja estan prou primpa-
rades.

I sinó que hi deixin entrar a Sansón-Macià i a
la seva colla de joves reconsegats.

Primavera benèfica.

Han sigut lliberts la major part de presos po-
lìtics.

Els de *La Mola*, quasi tots de caràcter social,
foren deixats anar dilluns i molts d'ells arribaren
a Barcelona dimecres.

Els de Montjuïc i els de la Model també són ja
a caseta.

Bona pau i que duri.

Com el Rosari de l'Aurora, si es descuiden,
acaba la famosa Assemblea de la Propietat Ur-
bana que presidí el gran Pich.

I tot per l'etern tema de les llengües oficials.

Els castellanistes abròncaren als propietaris
que en us del seu dret intentaren parlar en el
idioma nacional de Catalunya.

Si vaja... una Propietat Urbana sense urbanitat.

Ha mort, víctima d'una pulmonia, com qualse-
vol fill de veí, aquell inútil ex rei d'Àustria i Hon-
gria, nomenat Carlets d'Habsburg.

Encara era jove, però no és fàcil que els seus
vells súbdits el tinguin per malhaurat.

Ni tan sols diran aquella dita vulgar que se li
acut a qualsevol pagès:

—Pobret, tan bones cols que cuinava!

Havem de confessar que els irlandesos rebels
són gent valenta i decidida.

Què me'n diuen, sinó, de la darrera gesta dels
sinnfeiners?

Una colla de ciutadans que assalta un vaixell
de guerra anglès i que obliga a la tripulació a
aconduir-los a Cork, desembarcant allí vint mil
fusells i dos milions de cartutxos... Això no és
fum de palla, cavallers.

Això és foc sagrat, i lo demés són trons.